Strategisch plan om tetanusprotectie bij ouderen te waarborgen

Haio: MERTENS Laura , U.G.
Promotor: AVONTS Dirk
Praktijkopleider: GROESSENS Iris

Context: Jaarlijks worden er nog steeds een aantal gevallen van tetanus gezien waarbij opgemerkt wordt dat vooral 65-plussers risico lopen terwijl, of net omdat deze subgroep niet correct gevaccineerd is. Aangezien de mortaliteit van een tetanusinfectie kan oplopen tot 40% is individuele vaccinatie de meest efficiënte manier om sterfte door tetanus te vermijden.

Onderzoeksvraag: Opstellen van een strategisch plan om de vaccinatiegraad van tetanus in de opleidingspraktijk te verbeteren bij de groep patiënten die het grootste risico loopt op een tetanusinfectie, namelijk de 65-plussers.

Methode: Een oriënterend literatuuroverzicht geeft meer informatie over de epidemiologie, vaccinatiegraad, risicopopulatie en de verschillende vaccinatieschema's van tetanus. De uitgevoerde interventie is een kwaliteitsverbeterend praktijkproject. Voorafgaand aan het project wordt de vaccinatiegraad tegen tetanus bij de 65-plussers in de opleidingspraktijk bepaald en worden posters en folders over tetanus gemaakt. Tijdens de periode van half oktober tot half december krijgen 65-plussers die op consultatie komen voor de griepvaccinatie de kans om zich op datzelfde moment te laten vaccineren tegen tetanus. Indien de patiënt (en/of de vertrouwenspersoon bij wilsonbekwame patiënten) akkoord gaat met de vaccinatie, ondertekent hij (of de vertrouwenspersoon) het toestemmingsformulier en wordt hij gevaccineerd. Het tijdstip van de volgende tetanusvaccinatie wordt meegedeeld en correct genoteerd in het dossier. Na vaccinatie blijft de patiënt nog een kwartier in de praktijk om een zeldzame anafylactische reactie direct te kunnen behandelen. Na het project wordt opnieuw de vaccinatiegraad bij de 65-plussers bepaald.

Resultaten: Dankzij dit praktijkverbeterproject werd de vaccinatiegraad tegen tetanus bij een subgroep van 65-plussers verhoogd van 50,9% naar 97,3%. Ondanks deze goede resultaten bleef de vaccinatiegraad bij alle 65-plussers onder de 50%. Om na te gaan hoe dit kwam, werden de 65-plussers in detail bekeken. Er viel al snel op dat hier veel dossiers tussenzaten van patiënten die niet meer kwamen of die overleden waren. Uiteindelijk bleek de correcte vaccinatiegraad bij de 65-plussers 63,3% te zijn. Door verhoogde sensibilisatie over de tetanusvaccinatie in de praktijk steeg ook de vaccinatiegraad bij de patiënten jonger dan 65 jaar.

Conclusie: Dit strategisch plan blijkt een werkbare manier te zijn om de tetanusvaccinatie bij de oudere patiënten up to date te brengen en te houden. Indien ook rusthuispatiënten en alle patiënten op huisbezoek gevaccineerd worden, kan in de opleidingspraktijk een vaccinatiegraad van meer dan 80% bekomen worden. De grootste inspanning bestaat dan uit het overtuigen van patiënten die niet snel geneigd zijn om zich te vaccineren.